

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu Anny Žákovej a JUDr. Violy Takáčovej v právnej veci navrhovateľa **Ing. L.F., bývajúceho v H., K.**, proti odporkyni **S.P., B.**, o starobný dôchodok, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 12. septembra 2007, č.k. 34Sd/64/2007-29, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 12. septembra 2007, č.k. 34Sd/64/2007-29, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo 6. februára 2007 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým podľa § 293k zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. (ďalej len „zák.č.461/2003 Z.z.“) zvýšila starobný dôchodok navrhovateľa od 18. augusta 2006 na 13 431 Sk mesačne, vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúmaným rozhodnutím odporkyňa sumu starobného dôchodku podľa § 293k zák.č. 461/2003 Z.z. určila z priemerného mesačného zárobku 5 853 Sk, keď z neobmedzeného priemerného mesačného zárobku (ďalej len „neobmedzený PMZ“) vo výške 27 862 Sk započítala sumu 2 500 Sk v plnej výške, zo sumy nad 2 500 Sk do 6 000 Sk započítala jednu tretinu a zo sumy nad 6 000 Sk jednu desatinu. Navrhovateľ namietal nesprávnosť výšky neobmedzeného PMZ, ktorá podľa neho mala byť 32 678 Sk a súčasne namietal, že starobný dôchodok od 18. júla 2005 mal byť zvýšený o 8,85% a nie iba o 7,5%. Z rozhodnutia odporkyne číslo X. z 24. januára 1996 mal krajský súd za preukázané, že starobný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný od 1. januára 1996 z neobmedzeného PMZ za roky 1991, 1992, 1993, 1994 a 1995 vo výške 32 678 Sk, keď odporkyňa vychádzala z hrubých zárobkov za rok 1991 v sume 173 387 Kčs, za rok 1992 v sume 325 535 Kčs, za rok 1993 v sume 429 384 Sk, za rok 1994 v sume 495 395 Sk a za rok 1995 v sume 521 904 Sk. Krajský súd

vyslovil názor, že z ustanovenia § 293k ods. 3 zák.č. 461/2003 Z.z. vyplýva povinnosť odporkyne pri prepočte starobného dôchodku vychádzať zo sumy neobmedzeného PMZ vo výške 32 678 Sk, keďže odporkyňa nijakým spôsobom nepreukázala svoje tvrdenie, že maximálny vymeriavací základ za rok 1995 mal byť správne stanovený v sume 235 200 Sk.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Namietla, že krajský súd vychádzal z nesprávneho právneho názoru. Poukázala na to, že pri priznaní starobného dôchodku nesprávne použila vymeriavací základ za rok 1995 vo výške 521 904 Sk, lebo podľa § 16 ods. 8 zák.č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení zák.č. 374/1994 Z.z. v spojení s nariadením vlády ČSFR č. 53/1992 Zb. vymeriavací základ je najviac osemnásobok minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere, t.j. $2\,450 \times 8 = 19\,600$ Sk mesačne $\times 12$ mesiacov = 235 200 Sk ročne. Pri prepočte starobného dôchodku podľa § 293k zák.č. 461/2003 Z.z. preto postupovala podľa § 95 zák.č. 100/1988 Zb., dodatočne odstránila nesprávnosť pôvodného rozhodnutia a stanovila neobmedzený PMZ na správnu sumu 27 862 Sk. Z uvedených dôvodov preto žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a preskúmané rozhodnutie potvrdil.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne uviedol, že nebola vykonaná žiadna úprava v hrubom zárobku za rok 1995, čo vyplýva tak z evidenčného listu o dobách zamestnania v D. ako aj z osobného listu dôchodkového zabezpečenia, ktorý je súčasťou rozhodnutia z 24. januára 1996 a preto je odporkyňa pri prepočte starobného dôchodku povinná vychádzať z neobmedzeného PMZ vo výške 32 678 Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne vyhovieť nemožno.

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie odporkyne o prepočítaní sumy starobného dôchodku podľa § 293k OSP.

Podľa § 293k ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. ak suma starobného dôchodku určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 bola obmedzená najvyššou výmerou, starobný dôchodok sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez tohto obmedzenia.

Suma starobného dôchodku, ktorá bola vypočítaná z upraveného priemerného mesačného zárobku 4067 Sk, sa novo určí podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 z priemerného mesačného zárobku určeného podľa odsekov 3 a 4 bez obmedzení podľa odseku 1, a to aj za obdobie dôchodkového poistenia získané v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 po vzniku nároku na starobný dôchodok (§ 293k ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z.).

Priemerný mesačný zárobok na účely určenia sumy starobného dôchodku je priemerný mesačný zárobok, z ktorého bola vypočítaná suma starobného dôchodku, neobmedzený podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 (§ 293k ods. 3 zák.č. 461/2003 Z.z.).

Priemerný mesačný zárobok v sume do 2 500 Sk sa započítava v plnej výške, zo sumy nad 2 500 Sk do 6 000 Sk sa započítava jedna tretina a zo sumy nad 6 000 Sk sa započítava jedna desatina. Takto upravený priemerný mesačný zárobok sa zaokrúhľuje na celé slovenské koruny nahor (§ 293k ods. 4 zák.č. 461/2003 Z.z.).

Nebolo sporné, že v rozhodnutí o priznaní starobného dôchodku z 26. januára 1996 odporkyňa vychádzala z neobmedzeného PMZ vo výške 32 678 Sk, ktorý po úprave pre výpočet dôchodku bol 4 067 Sk.

Podľa § 209 ods. 3 a 4 zák.č. 461/2003 Z.z. výrok rozhodnutia obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo a v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nevyplýva, podľa akých ustanovení a ktorého právneho predpisu odporkyňa dospela k sume neobmedzeného PMZ len vo výške 27 862 Sk a prečo starobný dôchodok neprepočítala z neobmedzeného PMZ vo výške 32 678 Sk. Tento nedostatok nebol a ani nemohol byť odstránený písomnými podaniami odporkyne v súdnom konaní. Nie je pritom úlohou súdu v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu dopĺňať dôvody takého rozhodnutia. Rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov (§ 250j ods. 2 písm. d/ OSP) a preto odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd nepochybil, keď rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil na ďalšie konanie, rozhodol vecne správne.

Odvolací súd sa však nestotožnil s právnym názorom krajského súdu, že z ustanovenia § 293k ods. 3 zák.č. 461/2003 Z.z. vyplýva povinnosť odporkyne pri prepočte starobného dôchodku vychádzať zo sumy neobmedzeného PMZ vo výške 32 678 Sk.

Z ustanovenia § 293k ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. totiž vyplýva, že **starobný dôchodok sa uvoľní** odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 **len v takej sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez tohto obmedzenia**. Zo znenia uvedeného ustanovenia vyplýva, že pri prepočte sumy starobného dôchodku od splátky za august 2006 zákon priamo predpokladá prepočet starobného dôchodku podľa ustanovení právnych predpisov, od ktorých je závislý výpočet výšky starobného dôchodku, t.j. najmä ustanovení § 22 a § 12 zák.č. 100/1988 Zb. v spojení so zákonom č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení zák.č. 374/1994 Z.z. Ak zákonodarca v § 293k ods. 3 zák.č. 461/2003 Z.z. ustanovil, že priemerný mesačný zárobok na účely určenia sumy starobného dôchodku je priemerný mesačný zárobok, z ktorého bola vypočítaná suma starobného dôchodku, neobmedzený podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003, toto ustanovenie treba vykladať v kontexte s § 293k ods. 1. Pokiaľ by v minulosti boli pre výpočet priemerného mesačného zárobku započítané hrubé zárobky nad 10 000 Sk nesprávne vo vyššej sume ako patrili (bez vplyvu na výšku neobmedzeného PMZ určeného podľa § 12 ods. 6 zák.č. 100/1988 Zb.), nemožno podľa názoru odvolacieho súdu nesprávne určený (vyšší) neobmedzený PMZ použiť na účely

prepočítania sumy starobného dôchodku od splátky za august 2006, ale naopak je potrebné výšku neobmedzeného PMZ určiť v správnej výške.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil ako vecne správny, ale z iného právneho dôvodu.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne o uvoľnení starobného dôchodku v sume podľa § 293k rozhodnúť znovu, pričom v odôvodnení rozhodnutia musí uviesť aj to, podľa akých ustanovení a ktorých zákonov určila výšku neobmedzeného PMZ, výšku priemerného mesačného zárobku a následne výšku starobného dôchodku od vzniku nároku, vrátane zvýšení starobného dôchodku. Súčasne sa vysporiada aj s námietkou navrhovateľa ohľadom zvýšenia starobného dôchodku, patriaceho v roku 2005.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo účastníci priznanie náhrady trov tohto konania nenavrhlí (§ 224 ods.1 v spojení s § 151 ods.1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 25. júna 2008

**JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová